

SEZONA 1921/22

GLEDALIŠKI LIST

ŠTEVILKA 27/2

IZDAJA UDRUŽENJE GLED. IGRALCEV

◻ ◻ MESTNI ODBOR LJUBLJANA ◻ ◻

◻ ◻ UREJA GUSTAV STRNIŠA ◻ ◻

CENA DIN 4.—

UNDERWOOD IDEAL • ERIKA

pisalni stroji.

• OPALOGRAPH •
SCHAPIROGRAPH
razmnoževalni aparati
so najboljši.

•••

:: THE REX CO. ::

Ljubljana,

Gradišče 10.

Telefon 268.

Spored za 27. in 28. teden.

Drama

Nedelja, 16. aprila	— Namišljeni bolnik.	Izven.
Ob 3. uri popoldne.		
Nedelja, 16. aprila	— Marija Stuart.	Izven.
Ob 8. uri zvečer.		
Poned., 17. aprila	— Golgota.	Izven.
Ob 3. uri popoldne.		
Poned., 17. aprila	— Pohujšanje v dolini šentflorjanski.	Izven.
Ob 8. uri zvečer.		
Torek, 18. aprila	— Namišljeni bolnik.	D
Sreda, 19. aprila	— Zaprto.	
Četrtek, 20. aprila	— Marija Stuart.	Izven.
Petek, 21. aprila	— Anatol.	A
Sobota, 22. aprila	— Namišljeni bolnik.	C
Nedelja, 23. aprila	— Hamlet.	Izven.
Poned., 24. aprila	— Namišljeni bolnik.	E
Torek, 25. aprila	— Zaprto.	

Opera

Nedelja, 16. aprila	— Madame Butterfly.	Izven.
Poned., 17. aprila	— Trubadur.	Izven.
Torek, 18. aprila	— Bajaja.	B
Sreda, 19. aprila	— Zaprto.	
Četrtek, 20. aprila	— Cavalleria rusticana — Plesna legendica.	C
Petek, 21. aprila	— Madame Butterfly.	E
Sobota, 22. aprila	— Luiza. (Začetek ob 1/2 8.)	A
Nedelja, 23. aprila	— Gostovanje ge. Vesel-Pola iz Zagreba: Hoffmannove pripovedke.	Izven.
Poned., 24. aprila	— Zaprto.	
Torek, 25. aprila	— Gostovanje ge. Vesel-Pola iz Zagreba: Hoffmannove pripovedke.	D

Molière:

Namišljeni bolnik

Komedija v treh dejanjih. Prevel: F. Juvančič.

Režiser: DANEŠ.

Argan, namišljeni bolnik	g. Daneš.
Bélina, njegova druga žena	ga. Wintrova.
Angelika, hči Arganova, Cléantova ljubica	gdč. Mira Danilova.
Louison, mlajša hči Arganova, sestra Angelikina	gdč. Gorjupova.
Béralde, Arganov brat	g. Gaberščik.
Cléante, Angelikin ljubimec	g. Železnik.
Diaforius, zdravnik	g. Peček.
Tomaž Diaforius, njegov sin	g. Lipah.
Purgon, Arganov zdravnik	g. Plut.
Fleurant, lekarnar	g. Strniša.
Bonnefoi, notar	g. Šubelj.
Toinetta, služkinja	ga. Juvanova.

Kraj: Arganov dom v Parizu. — Čas: XVII. stoletje.

Maria Stuart

Tragedija v petih dejanjih in dveh slikah. — Spisal:
Friderik Schiller. — Po Cegnarjevem prevodu poslo-
venil Oton Župančič.

Režiser: A. DANILO.

Elizabeta, angleška kraljica	ga. Danilova.
Maria Stuart, škotska kraljica, jetnica na Angle- škem	ga. Šaričeva.
Robert Dudlej, grof Leicesterski	g. Danilo.
Juri Talbot, grof Schrewsburski	g. Lipah.
Viljem Cecil, baron Burleighski, veliki blagajnik	g. Kralj.
Grof Kentski	g. Gaberščik.
Viljem Davison, državni tajnik	g. Ločnik.
Amia Paulet, vitez, Marijin čuvaj	g. Gregorin.
Mortimer, njegov stričnik	g. Železnik.
Grof Aubespine, francoski poslanec	g. Peček.
Grof Bellievre, izredni poslanik francoski	g. Drenovec.
Okelli, Mortimerjev prijatelj	g. Murgelj.
Drugeon Druri, drugi Marijin čuvaj	g. Medven.
Melvil, njen hišnik	g. Šubelj.
Hana Kenedi, njena dojnica	ga. Juvanova.
Margareta Kurl	gdč. Rakarjeva.
Aliks	gdč. Zbožilova.
Jedert	gdč. M. Danilova.
Rozamunda	gdč. Gorjupova.
Berta	gdč. Rovanova.
Scheriff grofije	g. Smerkolj.
Častnik telesne straže	g. Cesar.
Plemič	g. Bitenc.
Paž	gdč. Zbožilova.

Francoski in angleški gospodje. Spremstvo. Lovci. Dvorni
služabniki angleške kraljice. Služabniki in služabnice škotske
kraljice. Rabelj. Dva angleška vojaka.

GOLGOTA.

Drama v treh dejanjih. — Spisal Sergjan Tucić.

Režiser: ROGOZ.

On		g. Šest.
Makarij, prior		g. Kralj.
Demetrij	} redovniki	g. Rogoz.
Apolonij		g. Šubelj.
Severin		g. Kovič.
Hilarij		g. Gabrič.
Polikarp		g. Strniša.
Kvirin		g. Smerkolj.
Ciril		g. Mušič.
Evzebij		g. Medven.
Peregrin, samostanski vratar		g. Plut.
Žena		ga. Rogozova.
Ljubimec		g. Gaberščik.
Sluga		g. Bitenc.

Pohujšanje v dolini šentflorjanski

Farsa v treh dejanjih. Spisal Ivan Cankar.

Režiser: O. ŠEST.

Krištof Kobar, imenovan Peteri	g. Kralj.
Jacinta	ga. Šaričeva.
Župan	g. Gregorin.
Županja	ga. Juvanova.
Dacar	g. Plut.
Dacarka	g. Wintrova.
Ekspeditorica	gna. Rakarjeva.
Učitelj Šviligoj	g. Gabersčik.
Notar	g. Daneš.
Štacunar	g. Ločnik.
Štacunarka	gna. Rovanova.
Cerkovnik	g. Rogoz.
Debeli človek	g. Cesar.
Popotnik	g. Železnik.
Zlodej	g. Peček.
I. gost	g. Medven.
II. gost	g. Lipah.
I. sluga	g. Šubelj.
II. sluga	g. Smerkolj.

Godi se v dolini šentflorjanski ob današnjih časih.

ANATOL

Spisal A. Schnitzler. Poslovenil O. Šest.

Režiser: B. PUTJATA.

Epizoda.

Anatol	g. Putjata.
Maks	g. Daneš.
Bianca	gdč. Vera Danilova.

Razhodnja.

Anatol	g. Putjata.
Maks	g. Daneš.
Annie	ga. Šaričeva.
Natakar	g. Šest.

Jutro pred poroko.

Anatol	g. Putjata.
Maks	g. Daneš.
Ilona	ga. Medvedova.
Franc, sluga	g. Medven.

HAMLET,

kraljevič danski.

Žaloigra v petih dejanjih. Spisal William Shakespeare.
Poslovenil Ivan Cankar.

Režiser: O. ŠEST.

Klavdij, kralj danski	g. Gaberščik.
Hamlet, sin prejšnjega in nečak sedanjega kralja	g. Rogoz.
Polonij, prvi komornik	g. Ločnik.
Laertes, njegov sin	g. Kralj.
Horacij, Hamletov prijatelj	g. Peček.
Voltimand,	g. Markič.
Kornelij,	g. Bitenc.
Rozenkranc,	g. Drenovec.
Gildenstern,	g. Železnik.
Osrik,	g. Strniša.
Plemič	g. Murgelj.
Marcel,	g. Medven.
Bernardo,	g. Šubelj.
Francisko, vojak	g. Smerkol.
Rajnold, sluga Polonijev	g. Cesar.
Fortinbras, kraljevič norveški	g. Gregorin.
Duh Hamletovega očeta, prejšnjega kralja Hamleta	g. Terčič.
Dvornik	g. Medven.
Prvi igralec	g. Lipah.
Drugi igralec	g. Šubelj.
Tretji igralec	g. Bitenc.
Igralka	gna. Gorjupova.
Sluga	g. Murgelj.
Duhovnik	g. Markič.
Gertruda, kraljica danska in Hamletova mati	ga. Danilova.
Ofelija, Polonijeva hči	ga. Šaričeva.
Prvi grobar	g. Daneš.
Drugi grobar	g. Plut.

Osebe v igri:

Prolog	g. Bitenc.
Kralj	g. Lipah.
Kraljica	gna. Gorjupova.
Lucijan, kraljev nečak	g. Šubelj.

Gospodje in gospé z dvora, častniki, vojaki, sluge.

Vrši se Helsingörju na Danskem.

Glasbo zložil A. Balatka. — Po tretjem dejanju
daljša pavza.

Madame Butterfly

Opera v treh dejanjih. Besedilo po japonski tragediji napisala L. Illica in G. Giacosa. Vglasbil G. Puccini.

Dirigent in režiser: F. RUKAVINA.

Madame Butterfly (Cio-Cio-San)	gna. Thalerjeva.
Suzuki, njena služabnica	gna. Šterkova.
F. P. Pinkerton, častnik mornarice S. U. A.	g. Kovač.
Kate Pinkerton	ga. Smolenskaja.
Sharpless, ameriški konzul v Nagasaki	g. Romanowski.
Goro	g. Bratuž.
Princ Yamadori	g. Terčič.
Bonzo	g. Bagrow.
Yakuzidé	g. Simončič.
Komisar	g. Zorman.
Uradnik	g. Drenovec.
Mati Cio-Cio-Sane	ga. Lumbarjeva.
Sestrična Cio-Cio-Sane	gna. Korenihova.

Sorodniki, prijatelji in prijateljice Cio-Cio-Sane, sluge.

Godi se v mestu Nagasaki na Japonskem dandanes.

Zopet Puccini na našem odru. Priznajmo, vsi radi poslušamo njegovo glasbo, ki res osvaja srca poslušalcev. Veliki mojster, ki nas je v tekoči sezoni očaral s svojo Bohème, v prošli s Tosko, nas je znova posetil. Daleč nekje so njegove misli, daleč kjer se dviguje krasni Nagasaki sredi krizantem in črešenj na divnem gričku v mali hišici.

Prelepa mala Butterfly pride, spremljana od prijateljic, pozdravit dospelega mornarskega častnika Pinkertona, ki se raduje s svojim prijateljem Sharplessom krasote narave in vživa nje čare. Mladi Amerikanec se v šali hoče ženiti na »devetstoindvetdeset« let kot je japonski običaj, a iz te šale nastane resnica. Komisar nastopi in naznani navzočim, da Cio-Cio-San in F. P. Pinkerton stopita v zakon, kar potrdita z lastnoročnimi podpisi. Nato se praznuje svatba. A naenkrat se čuje iz dalje glas Bonza in sorodnikov male Butterfly ki prihaja vedno bližje in proklinja nevernico. Vsi odidejo. Noč

nastane. Iz pristana vstaja megla, lučke migljajo, vse je tiho, tupatam vzblesiti zvezda. Prokleta a srečna Butterfly išče v objemu svojega ženina pozabljenja in sreče.

Pinkerton odpotuje.

Mnogo časa mine. Butterfly živi zapuščena s svojo služkinjo Suzuki sredi cvetočega gaja v hišici na gričku v Nagasaki. Obljube Pinkertona so pozabljene, a ona mu ostane zvesta. Roko princa Yamadori odkloni. Nestrpna postaja. Tedaj ji Sharpless prinese pismo in ji pove, da Pinkerton prihaja. Čul se bo topov strel in ona bo srečna! Že ga zre pred svojimi očmi. V težkem pričakovanju, ukaže Suzuki, naj natrga cvetlic, ki jih potem natrosita po sobi da jo omami njih duh, a svatbena halja, ki jo obleče naj budi spomine na ono srečno noč.

Tako čakata ženski z otrokom Cio-Cio-Sanini v hišici vso dolgo noč. Kdaj pride zaželjeni?

Dani se. Zora vstaja. Vse oživlja. Butterfly še vedno čaka odkod pride on, ljubljeni. Kaj bo rekel? Kako bo vesel ko zagleda svoje dete?

Pa Pinkerton je že davno pozabil malo Japonko in se poročil z bogato miss Kate, ki izve o razmerju svojega moža in prosi malo Butterily odpuščanja.

Tega ona ne prenese in si konča življenje.

TRUBADUR

(IL TROVATORE)

Opera v 4. dejanjih. Besedilo spisal S. Cammerano, prevel A. Štritof.
Vglasbil G. Verdi.

Dirigent: A. NEFFAT.

Režiser: F. BUČAR.

Grof Luna (bariton)	g. Romanowski.
Leonora (sopran)	ga. Lovšetova.
Ineza, njena družica (mezzo-sopran)	ga. Smolenskaja.
Azucena, ciganka (mezzo-sopran)	gna. Šterkova.
Manrico, njen rejenec, trubadur (tenor)	g. Drvota.
Ruiz, njegov, prijatelj (tenor)	g. Mohorič.
Ferrando, načelnik grajske straže (bas)	g. Zupan.
Ciganski poglavar (bariton)	g. Perko.
Sel (tenor)	g. Simončič.

Služinčad, spremstvo, vojaki, cigani. Godi se deloma v Biskaji, deloma v Aragoniji v 15. stoletju. — Prva vprizoritev l. 1853 v Rimu.

I. Ferrando pripoveduje straži, da je imel stari grof Luna dva sina. Mlajšega je bila neka ciganka začarala. Ker so jo zato zežgali, je ugrabila njena hči Azucena grofovo dete in ga baje iz maščevanja vrgla v ogenj. Po nalogu rajnega grofa, ki tega nikdar ni mogel verjeti, išče Ferrando zločinsko ciganko. — **P r e m e n a.** Leonora razodene Inezi, da ljubi trubadurja. Grof Luna hoče zapeti Leonori podoknico. Sreča se s svojim tekmečem Manricom ter ga pozove na dvboj.

II. Azucena pripoveduje Manricu grozne doživljaje iz svoje preteklosti in mu odkrije svoje sovrašтво proti Lunovim. Manrico sklene maščevati se nad protivnikom. V tem pride sel s poročilom, da namerava Leonora iti v samostan, ker misli, da je Manrico mrtev. — **P r e m e n a.** Luna hoče prepričati Leonorin vstop v samostan. Manrico prihiti in odvede Leonoro.

III. V taborišče grofa Lune privedo Azuceno, v kateri spozna Ferrando zločinsko ciganko. — **P r e m e n a.** Manricu in Leonori naznani Ruiz, da vedejo Lunovi vojaki Azuceno na gromado. Manrico odide, da bi jo rešil.

IV. Manrico je z Azuceno vred pal v roke Luni. Oba sta obsojena na smrt. Pred ječo toži Léonora. Z dvora se čuje mrtvaški zbor, iz ječe Manricova pesem. — **P r e m e n a.** Leonora, ki je bila vzela strup, pride v ječo po Manrica; on pa jo pahne od sebe, misleč, da mu je postala nezvesta. Ko Leonora umre, da Luna Manrica sežgati. Azucena mu razodene grozno skrivnost: Bil je tvoj brat.

BAJAJA

Bajka v petih dejanjih. — Libreto zložila A. Forman in
A. Berger, vglasbil Henrik de Kaan.

Režiser: V. POHAN.

Dirigent: A. NEFFAT.

I. dejanje.

Kralj Pajkov	g. Habič.
I. minister	g. Bekš.
Tarantula	gna. Vavpotič.
Arahni }	gna. Svoboda.
	gna. Špirkova.
Mušica	gna. Chladkova.
Čarovnik	g. Turkova.
	g. Gostič.

Pajki, muhe, žuželke.

II. dejanje.

Princesa	gdč. Korenin.
Mala princesa	gdč. Turkova.
Indijski princ	g. Pohan.
Dvorna dama	ga. Puhkova.
Maršal	g. Simončič.
Adjutant	g. Izane.
Poštar	gdč. Svoboda.
Hišna	gdč. Špirkova.
Tat	g. Drenovec.

Pajki, dvorne dame, princevo spremstvo.

III. dejanje.

Oče	g. Erklavec.
Mati	ga. Lapajne.
Ženin	gdč. Chladkova.
Nevesta	gdč. Ponikvar.
Župnik	g. Mencin.
Gostilničar	g. Povše.
Kozak	g. Maliatzki.

IV. dejanje.

Paša	g. Erklavec.
Odaliska	gdč. Chladkova.
Plesalka z meči	gdč. Vavpotič.
Trgovec s sužnji	g. Simončič.

Pajki, sužnje, plesalko, turki.

V. dejanje.

Glavar ciganov	g. Simončič.
Ciganka	ga. Lumbar.
Cigana }	gna. Svoboda.
	gna. Špirkova.

Pajki. cigani, ciganke.

I. V kraljestvu pajkov. Kralj pajkov sedi mračen, bolan dolgega časa na prestolu. Njegovi ministri in vse druge zuželke ga hočejo z raznimi plesi razveseliti, a on ostane nezadovoljen. Ministri se trudijo, da bi zadovoljili svojega vladarja. Naposled pride kuharček, kateri se sam blamira, ko mu prinese muho, meneč da je lačen. Pride čarovnik, ga pregleda in premišljuje skupno z ministri, kako bi se dalo temu odpomoči. Čarovnik mu na to pokaže princeso, a on ves navdušen pošlje vse tri ministre, da mu jo pripeljejo v njegovo kraljestvo.

II. Na dvoru princese. Vsi pričakujejo z napetostjo ženina princese, a na dvor pridejo pajki v goste. Poštar pride in prinese veselo vest princesi, da princ pride in kmalu nato res straža javi princa. Vse se veseli in pleše, le stara guvernanta ostro pazi na princa in princeso. Pajki oprezno čakajo izza grmov na pravi trenutek, da odneso princeso. Med veselim plesom odpokliče guvernanta princa. Ostane princesa sama na vrtu. To ugodnost uporabijo pajki ter odneso kljub odporu straže princeso. Veliko razburjenje. Princ se odloči princeso poiskati in odide.

III. V češki vasi. Na dan ženitovanja kmečke deklice, katero se uvaja po stari češki navadi. Med veselim rajanjem pride princ s spremstvom iskat med nje princeze, a žal, je ne najde. Povabi ga župan, naj ostane za kratek čas med njimi. Obdari ženina in nevesto ter otožen prisede k skupni mizi. Ples in veselje se ponovno razvije, a žal, vse veselje pokvarijo pajki, kateri nesejo ugrabljeno princeso skozi vas. Princ jo spozna, da je ona, se poslovil in beži za njo.

IV. Pri turški paši. Princ išče tudi tu princese. Paša ga tolaži in mu hoče podariti katero svojih žen, a on vse odkloni. Paša ne ve, s kom bi ga potolažil. Pusti privesti sužnje, da s plesom razvedre princa — zaman —. Pajki utrujeni od dolge poti se zatečejo k paši, proseč ga podpore, a ko ugledajo princa, zbeže in odneso princeso. Princ prosi pašo pomoči, da mu vojakov in beže za pajki.

V. Pri ciganih. Princ se zateče k njim, proseč jih pomoči. Dalj časa že biva med njimi, slednjč vendar priteče mlad cigan, ki naznani, da prihajajo pajki s princeso. Skrijejo se v zasedo. Pajki nič hudega sluteč hočejo mimo, a cigani jih pobijejo in izroče princeso princu, ki jih bogato obdari in se vesel vrne s princeso domov.

Cavalleria rusticana

Opera v 1 dejanju. Besedilo napisala po G. Verdi, G. Targioni-Tozzetti in G. Menasci. — Vglasbil Pietro Mascagni.

Dirigent: A. NEFFAT.

Režiser: G. TRBUHOVIČ.

Santuzza (sopran)	ga. Lewandovska.
Lola (mezzo-sopran)	gna. Kalouskova.
Turiddu (tenor)	g. Drvota.
Alfio (bariton)	g. Bagrov.
Lucia (alt)	gna. Šterkova.

Vaščani in vaščanke.

Godi se današnje dni na kmetih v Siciliji.

Prva vprizoritev v Rimu l. 1890.

Turiddu je bil, preden je šel k vojakom, zaročen z Lolo, sedaj ženo Alfija. Po končani vojaški službi se je Turiddu vrnil domov, in ker je našel Lolo poročeno, si je poiskal drugo dekle, Santuzzo. Kmalu pa se mu je srce zanjo ohladilo in vzplamtelo spet za Lolo. — Predigro prekine podoknica — siciliana, ki jo poje Turiddu svoji Loli. Velika noč je, ljudstvo se zbira pred cerkvijo, poje, veseleč se lepega spomladanskega jutra, in odide. Santuzza hoče govoriti s Turiddom, vpraša njegovo mater Lucijo, kje da bi ga našla, mati pravi, da je odšel v Francofonte, Santuzza pa ji odgovori, da so ga videli ponoči na vasi.

Voznik Alfijo prihaja po daljši odsotnosti spet domov, sovaščani ga veselo pozdravijo, in ko se v cerkvi začne služba božja, odidejo v cerkev, Alfijo pa gre domov.

Santuzza je pričakala Turidda, prosi ga naj se ji ne izneveri, očita mu ljubezen do Lole. Turiddu pa je ne posluša. Na poti v cerkev pride mimo Lola, Turiddu hoče ž njo, ali Santuzza mu to zabrani. Ves razjarjen jo nato Turiddu siloma pahne s poti in odide v cerkev.

Santuzza misli na osveto, zato ji je Alfio baš dobrodošel. Pove mu, da jo je oskrnil Turiddu, ki zapeljuje zdaj Lolo. Alfijo priseže,

še danes maščevati se in odide. Ljudstvo zapušča cerkev, ž njimi Turiddu in Lola. Pred gostilno veselo pojo in pijo. Vsi pozdravijo prihajajočega Alfija, Turiddu mu ponudi polno čašo, ki jo pa Alfijo odkloni, rekoč, da je zanj to vino strup. Turiddu izlije vino Alfiju pod noge, potem ugrizne Alfija v uho v znamenje dvoboja na nože. Turiddu pokliče svojo mater, se silno vznemirjen od nje poslovi in hiti na dvoboj. Kmalu se začuje hrup in kričanje, vaščanje prihite in povedó, da je bil ravnokar Turiddu usmrčen.

PLESNA LEGENDICA

Mimična igra v enem dejanju. Po G. Kellerju priredil in vglasbil Risto Savin.

Dirigent: A. BALATKA.

Režiser: H. POLJAKOVA.

Muza ga. Poljakova.
 Eros gna. Chladkova.
 Menih g. J. Drenovec.
 Narod.

V slikah:

Sv. Marija ga. Mencinova.
 Sv. Cecilija ga. Ribičeva.
 Kralj David g. Drenovec.

Godci, plesoči pari, angelčki in angeli.

Kmetski ples pleše gna. Nikitina in baletni zbor.

Deloma nove dekoracije naslikal g. Skružny.

Po zapiskih sv. Gregorja je bila Muza plesalka med svetniki. Kot dete dobrih staršev je bila prisrčna devičica, ki je marljivo služila Materi božji. Prepojena s strastjo nepremagljivega veselja do plesa, je nepremotljivo plesala, kadar ni molila. Plesala je s svojimi tovarišicami, z otroci, z mladeniči, pa tudi sama; plesala je doma, po vrtovih in livadah. Kadar je šla k oltarju, je bil njen korak bolj podoben ljubkemu plesu nego hoji, tudi pred cerkvenimi vrati je v naglici nekoliko poplesala po gladkih mramornatih ploščah.

V prazno kapelo, kjer se nahaja kip čudodelne Marije, vstopita Muza in Eros: Muza prinese cvetice v počeščenje Marije. Eros hoče Muzo nežno objeti, ona pa se mu rahlo izvije, poklekne pred Marijo in pobožno moli. V temi se prikaže menih, stopi k Muzi, jo prime za roko, povprašujoč jo, kako to, da tukaj pleše. Muza mu odgovori, da je nameravala s plesom Marijo častiti. Menih jo vpraša, jeli bi hotela pustiti ples le za en dan? Potem bi se mogla vse leto veseliti in plesati. Muza to obljubi. Nadalje vpraša menih: Bi li hotela

opustiti posvetno ljubezen in ples in rajši živeti Bogu, služiti Mariji ter v večnem življenju rajati z nebeškimi četami? Muza se ne more odločiti.

1. prikazen.

Menih se spremeni v kralja Davida, pokaže ji v podobi zemeljsko veselje, deklica naj voli. Muza postane žalostna in odkloni.

2. prikazen.

Ko Muza premišljuje, zagleda v nebeškem raju angele, device in sv. Cecilijo, ki sede k orglam in svira himno v čast Matere božje. Muza je premagana, poda kralju roko, ter obljubi, kar on zahteva. Prične se ples angelov. Muzo mičejo vabljivi ritmi, težko vztraja in končno res začne plesati. Prelomila je obljubo. Začuje se grom, ki postaja vedno silnejši. Muza pleše vedno hitreje in strastneje, vrti se z besno brzino. Vstopivši Eros hoče Muzo rešiti, ona pa se mu iztrga in pleše dalje po kapeli, katero razsvetljujejo švigajoče strele. Ljudstvo išče pred viharjem v kapeli zavetja ter preti Muzi, ona prosi čudodelno Marijo pomoči.

3. prikazen.

Kip Matere božje leskeče v nebeški luči. Muza kleči pred njim. Odpro se nebesa, sv. Cecilija, kralj David in angeli se prikažejo. Mati božja stopi k deklici in jo odvede v nebesa. Polagoma izgine nebeška prikazen, pred Marijinim kipom leži mrtva Muza.

LUIZA

Muzikalni roman v 4. dejanjih in 5. slikah. Besede in glasbo zložil Gustav Charpantier. Prevel dr. Ivo Šorli.

Dirigent in režiser: F. RUKAVINA.

Luiza	gna. Zikova.
Mati Luizina	gna. Šterkova.
Oče Luizin	g. Romanowski.
Julij	g. Sowilski.
Irma	ga. Lewandowska.
Kamila	gna. Kallinova.
Gertruda	gna. Kalouska.
Vajenka	gna. Koreninova.
Eliza	ga. Trbuhovičeva.
Pocestni paglavec	g. Bekš.
Blanka	ga. Smolenskaja.
Suzana	ga. Ribičeva.
Pometavka	gna. Mišičeva.
Mala cunjarica	gna. Smolenskaja.
Prva delavka	gna. Pretnarjeva.
Mlekarica	gna. Ponikvarjeva.
Margerita	gna. Pompejeva.
Magdalena	ga. Puhkova.
Plesalka	gna. Svobodova.
Prodajalka premoga	ga. Lumbarjeva.
Kolporterka	gna. Jeromova.
Potočnjak, kralj norcev	g. Kovač.
Cunjar	g. Zupan.
Prodajavec obleke	g. Bratuž.
Pevec	g. Mohorič.
Krošnjar	g. Perko.
Prvi filozof	g. Terčič.
Slikar	g. Drenovec.
Mladi pesnik	g. Povše.
Študent	g. Filipov.
Prvi stražnik	g. Simončič.
Drugi filozof	g. Gostič.
Kipar	g. Jelnikar.
Drugi stražnik	g. Rus.

Prodajalci in prodajalke, gospodinje, delavci in delavke, umetniki, grizete, postopači, berači, pohajači, paglavci, ljudje iz predmestja, občinstvo na veselici.

Dejanje se vrši dandanašnji v Parizu. Deloma nove dekoracije izdelal g. V. Skružny.

I. Na domu Luizinih staršev. Pod noč v aprilu. Luizina mati je odšla nakupovat v mesto in Luiza porabi njeno odsotnost, da se izza okna pokaže Juliju, ki ima onstran dvorišča slikarsko delavnico in je ves dan prežal na ta trenutek. Po kratkem pozdravu jo Julij spomni njene obljube, da zbeži ž njim, če bodo starši še dalje odklanjali njegovo snubitev, ona pa ga prosi naj piše prej še enkrat očetu. Na to bi Luiza rada vedela, kako in kdaj se je Julij zaljubil vanjo. Julij ji začne pripovedovati, kako je živel predno jo je spoznal: kako se je klatil po pivnicah, po noči pa delal verze na neki ideal v oblakih. Tu sreča nekakega temnega večera dve senci na stopnjišču in takoj ga je prevzela Luizina vitka postava. Drugi dan — na veliko noč — je prvič zagledal Luizo na oknu in čutil takoj, da bo odslej »ona njegova usoda«. Med tem, ko obujata spomine nadaljne svoje ljubezni, vstopi mati in molče posluša, kaj bo izvedela, dokler je Luiza ne zapazi. Mati zapodí hčer v kuhinjo, Juliju pa zapreti, da mu navije ušesa, če ne neha z zalezovanjem. Julij jo v malo spoštljivem tonu zavrne. Zdaj se mati loti Luize in ji na vse načine poskusi zastuditi ljubimca; seveda brez uspeha. Obe pa plaho prekineta spor, ko se vrne oče z dela. Ta je že prinesel Julijevo pismo s seboj. Po večerji ga s precejšnjo dobrohotnostjo prečita in miri celo mater, ki ne more nehati zabavljati na njegov nesolidni poklic in njegove predrznosti proti njej. No, tudi oče je mnenja, da je treba največje opreznosti predno napravi hčerka tak usodni korak. Zahteva celo od nje, naj mu obljubi, da se bo pokorila vsaki njegovi odredbi, ona pa mu obéča le toliko, da ga bo vedno ljubila. Pomirjen slavi zdaj oče srečo takega mirnega kofička in jo zaprosi naposled, naj mu bere njegov časopis. Z iltečim glasom začne Luiza brati o Parizu, ki se raduje spomladi...

II. Prva slika. Majhen trg (križišče ulic) pod montmartskim gričem. Peta ura zjutraj. Pariz se zbuja: vsi mogoči poulični prodajalci in prodajalke se zbirajo in razpostavljajo svoje blago; med njimi se krečejo gospodinje, ki nakupujejo. Delavke (šivilje), Luizine tovarišice hitijo v hišo na trgu, kjer je njih delavnica. Izza ulice se je prikazal tudi Julij z nekaterimi svojimi prijatelji: slikarjem, kiparjem, mladim pesnikom itd., katerim pove, da misli ugrabiti Luizo, ako bodo njeni starši še vedno nasprotovali njuni zvezi. Hoteč biti sam, jih je pravkar odslovil, ko pride Luiza in njena mati, ki se nezaupno ozira na vse strani. Čim se mati odstrani, plane Julij iz svojega skrivališča in prestriže Luizi pot v delavnico. Ko izve, da hoče oče svoja poizvedovanja o njem še nadaljevati, jo roti, naj zdaj na mestu gre z njim, toda ona se še ne more odločiti. Opozarjajoč ga neprestano, da se ji mudi v delavnico, se mu naposled izvije, in on žalosten strmi za njo.

Druga slika: Delavnica. Luiza molče in ne meneč se za veselo čebljanje svojih tovarišic, ki imajo opraviti tudi z njeno

potrlostjo, šiva na svojem mestu. Tu se začuje zunaj glas pevca, ki ga ona takoj spozna za Julijevega. Vse tovarišice hite na okno. Prepričana vsaka posebej, da velja petje njej, so vse vznemirjene. Toda kmalu jim pokaže besedilo, da pevcu ni do kake navadne podoknice in njih navdušenje, ki so mu pravkar dale odduška z metanjem drobiža in poljubov pevcu, se že prevrže v nejevoljo, potem ježno ogorčenje. Tu se dvigne Luiza. Kakor se je prej zvijala pod pevčevimi ostrimi očitki, tako se zdaj ne more več ustavljati njegovemu očarljivemu vabljenju. Opraviči se, češ, da ji ni dobro in naglo odide. Tovarišice hite na okno in vidijo, kako je Luiza pravkar izginila s pevcem za voglom. Njih osuplost se izpremeni v srdito roganje.

III. Na vrtu pred hišico, kjer bivata Luiza in Julij, na vrhu montmartskega griča. Luiza navdušeno pripoveduje ljubimcu, kako neskončno je srečna, od kar je pri njem in kako se prav nič ne kesa. Pa kaj bi se tudi kesala — tam doli ni bilo drugega nego karanje njene matere, oče pa ž njo, kakor da je še vedno otrok! No, in vendar se zdrzne, ko se Julij le preveč norčuje iz »mame-to poznamo« in »očka-vem naprej«. Toda treba je le nekaj strastnih ljubimčevih besed in že poslušša spet samo njega. In če bi bilo treba še česa — tam doli žari Pariz in jima kliče, naj uživata to sladko svobodo. Bolj in bolj jo ogrevajo Julijeve besede in bolj in bolj omamlja čar brezkončnega mesta. Razpaljena oba do skrajnosti, odidefa v svojo hišico. — Takoj na to se priplazijo pred njuno sobo Julijevi prijatelji, a za njim prihrumi množica prebivalcev griča. Serenada bo, podoknica ljubincema! Očetje in matere se zgražajo, postopači in ponočnjaki vesele. Pa bo še več: »kralj norcev« razglasi, da se bo vršilo kronanje montmartske muze — Luize! V svečanem nagovoru jo vpraša, ali hoče postati kraljica svojim lahkonživim podanikom, in ko ona plaho pritrdi, jo obkolijo od vseh strani, jo venčajo in potem proslavljajo. Tu se naenkrat vse zdrzne — nenadoma se prikaže Luizina mati. Toda ne, da se huduje, kar sama takoj pove, ampak, da milo zaprosi Julija, naj dovoli Luizi, da se vrne k očetu, ki ga je strla prevelika žalost in bi rad pred smrtjo še enkrat videl ljubljeno hčer. Temu se zaljubljenca ne moreta ustavljati in ko mati še obljubi, da se bo Luiza smela vrniti vsak čas, jo Julij žalosten izpusti.

IV. Zopet smo na domu Luizinih staršev. Prihod hčerke je starcu rešil življenje, ni mu pa vrnil njegove vedrosti. Saj pa tudi le predobro čuti, da Luiza ni več ista in da misli vedno nazaj. Vse njegove tople besede je ne ogrejejo, njegovo milovanje ji je videti vsaj mučno, če ne zoprno. Tudi to nič ne pomaga, da poskuša biti mati prijaznejša ž njo. Luiza jima srdito očita, da jo držita kakor v kletki in posebno še, da sta prelomila obljubo, ki jo je dala mati Juliju. Še enkrat poskusi oče s spomini na hčerkino prvo mladost.

Pri tem pa izusti besedo »kraljica«, ki Luizi na mah pričara pred oči Pariz in njegove slasti. Da, ta beseda jo je v hipu izpremenila. Kakor blazna izteza roke po užitih nasladah in po ljubimcu. Zaman jo skuša spraviti mati spet k pameti, zaman kriči oče, naj molči. Tu prekipi starčev srd, da pograbi stol. Naenkrat se premisli: odpre vrata in požene hčer na ulico. No, še upa, da se bo vrnila, celo na stopnjišče hiti za njo. Ni je več. Ves zlomljen dvigne oče roko nad požrešnim mestom in ga prekolne.

Gostovanje Gospe **Vesel-Pola** iz **Zagrebske kr. opere.**

Hoffmannove pripovedke

Fantastična opera v treh dejanjih s prologom in epilogom.

Besedilo napisal J. Barbier, vglasbil J. Offenbach.

Dirigent : A. BALATKA.

Režiser : F. BUČAR.

Hoffmann, dijak (tenor)	g. Drvota.
Lindorf	}	(bas) g. Zathej.
Coppelio		
Dappertutto	}	(sopran) ga. Vesel-Pola.
Mirakel		
Olympia		
Giuletta	}	(tenor) g. Trbuhović.
Antonia		
Andrej	}	gdč. Kalouska.
Cocciniglia		
Piticchinaccio		
Fran	}	g. Zupan.
Nikolaj, dijak (mezzo-sopran)		
Crespel, glasbenik (bas)	g. Mohorič.
Spalanzani, fizik (tenor)	g. Zorman.
Schlemil (bas)	g. J. Drenovec.
Luter, krčmar (bas)	gdč. Rewiczeva.
Materin glas	g. Mohorič.
Natanael, dijak (tenor)	g. Zorman.
Herman, dijak	

Dijaki, točaji, gostje.

Godi se: prolog in epilog na Nemškem, prvo in drugo dejanje v Benetkah, tretje dejanje v Monakovem.

Prva vprizoritev l. 1881. v Parizu.

Prolog. Gostilna. Pismo, s katerim je povabila pevka Stella Hoffmanna k sebi, odkupi mestni svetnik Lindorf slugi Andreju. Dijaki pridejo, kmalu se jim pridružita Hoffmann in njegov prijatelj Nikolaj. Vsi prosijo Hoffmanna, naj jih zabava s pripovedovanjem o svojih ljubicah, on privoli ter začne pripovedovati.

I. Spalanzani in Coppelio sta izdelala automatično lutko Olympijo. Hoffmann, učenec Spalanzanijev, se zaljubi v Olympijo, Nikolaj se mu roga. — Coppelio proda Hoffmannu čarobna očala, ali ta ga ne rešijo ljubavi. — Coppelio odstopi Spalanzaniju proti menici vse pravice do automata. Povabljeni gostje pridejo in občudujejo Olympijo. Hoffmann ji razodene ljubezen, tudi pleše ž njo. Ali automata ni moči ustaviti. Hoffmann omedli, očala se razbijejo, automat drvi dalje, končno ga odvedejo v drugo sobo. Coppelio je bil z menico ogoljufan, zato razbije automat. Hoffmann spozna, da je ljubil automat.

II. Giulietta je povabila prijatelje na pir. Nikolaj svari Hoffmanna, naj se ne zaljubi v kurtizano Giulietto, Hoffmann to obljubi. — Dapertutto, zli duh, pa bi ga rad videl v Giuliettinih pesteh, da bi mu mogel vzeti podobo iz zrcala. Zato podari Giulietti krasen prstan; Giulietta privoli in povabi Hoffmanna k sebi v budoar. Ali ključ do budoarja ima Schlemil, ki ga Hoffmannu nikakor noče dati. Hoffmann in Schlemil se borita, Schlemil pade in Hoffmann hiti s ključem v budoar. Med tem pa je Giulietta že z drugim ljubimcem odšla. Nikolaj otme Hoffmanna preteče mu aretacije.

III. Antonia poje pri klavirju. Oče Crespel jo svari, naj nikar ne poje, ker jej je petje opasno. Antonia to obljubi. Hoffmann poseti Antonijo, ki ga srčno ljubi. Oče prihaja, Hoffmanna ne sme videti, zato se Hoffmann skriva. Sluga Fran javi Crespelu dr. Mirakla. Crespel ga ukaže zapoditi — ali Mirakel — zli duh — je že tu. Crespel brani Miraklu lečiti hčerko, prepirata se, naposled vrže Crespel Mirakla skozi vrata. — Hoffmann prosi Antonijo, naj nikar več ne poje, kar ona obljubi. Ko je Antonia sama, pride zopet Mirakel in ji prigovarja, naj poje. Antonia poje, kmalu pa se zgrudi mrtva.

Epilog. Gostilna. Dijaki se vesele Hoffmannovih pripovedek. Hoffmann pravi, da je vse ničevno, da hoče vse pozabiti in iskati utehe le v pijači.

Narodna.

Griči se k nebu dvigajo,
ptice nad njimi švigajo,
beli oblački rajajo,
jih solčni žarki opajajo.

Glej, dekle, tu sem jaz doma,
vendar me grič noben ne pozna,
urne ptice pred mano beže,
beli oblački za solncem hite.

Ko pa v teh krajih bom enkrat zaspal,
me bo zeleni griček spoznal,
mehko posteljo v sebi mi dal,
s črno prstjo jo bo postlal.

Ptiček nad mano bo žvrgoel,
otožno posmrtnico mi zapel,
da bo rosil beli oblak
solze blesteče v rožnati mrak.

Gustav Strniša.

Ponoči pred Vstajenjem.

Rusko V. G. Korolenko, poslovenil G. Strniša.

Velika sobota leta 187*.

Mračni večer se je že davno spustil na umolklo zemljo.

Videlo se je, kot da bi zemlja, čez dan razgreta, zdaj ležala v objemu nočnega hlada in dihala iz polnih grudi: iz tega diha so vstajale — igrajoče v svitu veličastnega, gorečega, zvezdnega neba — belkaste meglice, kot oblaki kadilnega dima, dvigajoči se k sprejemu bližajočega se praznika.

Bilo je tiho. Malo gubernijsko mesto N., je, plavajoče v mračnem hladu, umolknilo v minuti pričakovanja, ko je iz zvonika velike cerkve zadonel prvi udarec. Toda mesto ni spalo. Pod ogrinjalom vlažnega somraka, v senci molčečih praznih ulic, je bdelo zadržano pričakovanje. Le poredkoma hiti skozi zakasneli težak, ki ga je praznik skoro prehitel pri težkem, napornem delu, pridrdra izvozna kočija — in spet gluha tišina... Življenje se je prelilo iz ulic v domove, v bogate palače in skromne kočje, za okna, blesteča na ulico, in se tam skrilo. Nad mestom, nad poljem, nad celo zemljo se je čulo nevidno valovanje prihajajočega praznika vstajenja in prenovljenja...

Luna ni svetila, in mesto je ležalo na široki temni višini, iz katere se je dvigalo večje, ogromno poslopje. Posebne, ravne in ostre črte tega poslopja, so se mračno risale v zvezdnem lazuru, temna vrata so se komaj razločila odpirajoča se v zidu, obsenčenem od mraka, in štiri vogelni stolpi so se rezali z ostrimi vrhovi na nebu.

Tedaj so se zamajali v višavi cerkveni zvonovi in nesli v čuječi vzduh svoj prvi zvoneči udar... drugi... tretji... Čez minuto so peli zvonovi na raznih krajih z različnimi glasovi, zveneli, vzoki se prelivali in se spajali v mogočno, njim lastno harmonijo, tiho veslali in krožili v vsemiru. Tudi iz črnega poslopja, ki je zatemnevalo mesto, se je čulo suho, prasketajoče žvenkljanje, kot bi se trepetajoče v vzduhu, v tožeči nemoči zaganjalo v zračno višino za mogočnim akordom.

Zvonovi so umolkneli... Zvoki so se potapljali v vzduhu, toda nočna tišina je zavladovala le polagoma: dolgo je še v zraku trepetal nemiren, zamirajoč odjek, kakor vibriranje nevidne, v vzduhu napete strune... Luči po hišah so vgasnile, le cerkvena okna so še sijala. Zemlja leta 187* je bila spet enkrat pripravljena za razglasitev starega gesla zmage, miru, ljubezni in bratstva...

V temnih vratih velikega poslopja so se premaknili zapahi. Zaropotali so petelini na puškah in polvzvod vojakov je odkorakal zamenjat nočno stražo. Prišedši do ogla, so se zravnali v vrsto. Iz temne skupine ljudi je stopila, z umerjenim korakom, postava, a prejšnja straža je kot vtonila v tej nejasni, črni skupini. Nato se je polvzvod premaknil in odkorakal krog visokega zapornega obzidja.

Na zapadni strani je prišel v zameno straže to uro na vrsto mlad novinec, iz njegovih kretenj še ni izginila lesena oglatost, mlado lice je izražalo napeto pazljivost novince, ki prvič sprejema odgovorno stražo. Stal je z obrazom obrnjen k steni, zaropotal s petelinom, prestopil 2 koraka, napravil polobrat in stal oko v oko s prejšnjim stražnikom. Ta je nalahno okrenil glavo proti njemu in prečital običajne predpise v tonu človeka, ki zna tekst naizust.

— Od ogla do ogla... gledati... ne spati, ne dremati! — je hitro govoril vojak, rekrut je poslušal napeto, a iz njegovih oči je pronical nek poseben izraz otožnosti.

— Razumel? — je vprašal poddesetnik.

— Da, natančno!

— No, glej! — je rekel nato strogo, a potem je spremenil ton in govoril dobrodušno:

— Fedjejev, nič se nikar ne boj! Saj nisi ženska... Ali te je strah, ali se česa bojiš?

— Zakaj bi me bilo strah? — je naivno odgovoril Fedjejev in potem sanjavo pripomnil: — Ne vem, kaj imam na srcu? Kot da bi me nekaj težilo, bratci...

Pri tem prostodušnem pa otroško zvenečem priznanju, je vojake posilil smeh.

— Glej, oni gozd tam je matuška! — je s prezirljivim sočutjem rekel poddesetnik in rezko zapovedal:

Puške, pozor!... Korakoma stopaj!

Straža je korakoma odšla in se skrila za oglom, skoro so utihnili koraki. Stražnik je vrgel puško na ramo in tiho odšel vzdolž obzidja.

Pri zadnjem udarcu zvona, se je v zaporu pričelo vrvenje. Mračna in žalostna noč jetnišnice, že davno ni videla podobnega oživiljenja. Kakor, da bi zvonjenje prineslo v resnici sem vest o svobodi: črna vrata celic so se druga za drugimi odpirala. Ljudje, v sivih spalnih suknjah, s krpami iz strganih cunj na hrbtu, so prihajali v dolgih vrstah, v parih po koridorih v cerkev jetnišnice, ki je bila razsvetljena od luči. Šli so iz desne in leve, dvigali se spodaj po stopnicah, spuščali se iz vrha: sredi odmevajočega korakanja se je čul včasih ropot puškinih petelinov in rožljanje verig na nogah. Dospевša v cerkev, se je siva tolpa vlila na poseben, z ograjo ločen prostor in tam utihnila. Cerkvena okna so bila ravnotako zamrežena z močnimi, železnimi rešetkami...

Zapori so ostali prazni. Samo v majhnih, okroglih, dobro zaprtih celicah, štirih, oglatih stolpov, so se premetavali štirje arestantje, ločeni od drugih, sem in tja je kateri prisluhnil, pritisnivši glavo k vratom in željno lovil jek iz cerkve odmevajočega petja.

Da, še v enem skupnem zaporu je ležal na postelji bolnik.

Paznik, določen za hipoma obolelega, je prišel k njemu, ko so arestante odvedli v cerkev, sklonil se je nad njim in se zazrl v njegove oči, ki so gorele s čudnim leskom in topo zrle v praznino. — Ivanov!... Čuj, Ivanov! — je poklical paznik bolnika.

Arestant ni premaknil glave: zamrmral je s hripavim glasom nekaj nerazločnega, ožgane ustnice so se premikale le s težavo.

— Jutri v bolnico! — je določil paznik in odšel, pred vrata celice je pa postavil enega koridornih podpaznikov. Ta je pazljivo pogledal bolnika in odkimal z glavo. — Eh; po-

tepuh, potepuh! Vidim bratec, tvoj čas je potekel — in prepričan, da je tu nepotreben, je paznik odšel po koridoru k cerkvi, obstal pri priprtih vratih in poslušal službo božjo ter obenem pokleknil na tla, radi obrednih poklonov.

Iz puščobne celice je odmevalo od časa do časa nerazločno govorjenje bolnika. To je bil še čvrst in krepak, ne star človek. Bledlo se mu je, živel je v nedavni preteklosti, in njegovo lice je izražalo trpljenje.

Usoda je uganjala z vagabundom zlobne burke. Prehodil je tisoč vrst, prebil se skozi sibirski gozd in divje gorovje, prežil tisoč opasnosti in zaprek; gnanega od žgočega domotožja, je spremljala edina nada: »pogledal bi... en mesec... en teden... preživel pri svojih... a tam — spet bi zaželel poti!« Sto vrst od rodnega sela je pal v to ječo.

Nerazločno govorjenje je utihnilo. Oči vagabunda so se razširile, prsi dihajo mirneje. V vroči glavi so zavele veselje sanje...

... Šumi sibirski gozd... On pozna ta šum — tekoč, pojoč, svoboden... Privadil se je ločiti šum gozda, govor posameznih dreves. Veličastne smreke šušče visoko, visoko, z gostim temnim zelenjem... Jelke šepečejo zateglo, odmevajoče, veseli, jarki trepečejo listi na prožnih vejah; trepetilka se giblje in trepeče z občutljivimi, boječimi listi... Žvižga svobodna tica, brbljavo in nemirno brzi potok po kamnitih grapah in gozdni iskači — jate klepetavih srak — plavajo v zraku nad krajem, kamor pribeži potepuh skrit v gošči.*

Res je val svobodnega, gozdnega vetra zavel nad bolnikom. Dvignil se je in globoko vzdihnil; oči so z izrazom napetosti zrle pred se, spet se je v njih porajala zavest. Potepuh, vajeni ubežnik, je zrl pred seboj nenavadni pojav: odprta vrata...

Mogočni nagon je pretresel ves, od bolezi strti organizem. Sledovi mrzlice so hitro izginjali, oziroma se koncentrirali v sami, edini misli, ki je bila razsvetljena z jarko lučjo v tem kaosu: Sam!... Vrata odprta!...

Čez minuto je stal na tleh. Videlo se je, kot bi ves žar izpaljenega mozga, udaril v oči: zrle so naravnost, uporno in strašno.

Nekdo je vstopil v cerkev in odprl za hip vrata. Valovi ubranega petja, umiljenega vsled razdalje, so doneli potepuhu na uho in spet potihnili. Na blede lice je legla milina, oči so

* Sibirski potepuhi pravijo, da v gluhem, sibirskem gozdu, spremljajo človeka jate srak, ko beži v goščo. Tedaj ko je bil lov na „gombače“ (ubežnike skrivajoče se v gozdovih) postavno dovoljen, so sibirski lovci-iskači zasledovali potepuhe po gromkem kriklu sračjih jat.

omeglele, in v duhu je zazrl davno, v sanjah gojeno sliko: tiho noč, šepet smrek, ki se sklanjajo s temnimi vejami nad staro cerkvijo rodne vasice... tolpo kmetov, ognje nad reko in ono domače petje... Priganjal se je na pot, da bi vse to prežil tam, med svojimi...

Med tem je v koridoru, pri cerkvenih vratih, paznik, na tleh klečeč, prisrčno molil...

Mladi rekrut stopa s puško pod obzidjem. Pred stražnikom se razprostira ravno, tu in tam še s snegom krito, v daljo segajoče polje. Lahni veter beži po njem, šelesti suha stepna trava o lanski travi in veje v dušo vojaka pokojne, otožne sanje.

Koncem stene se mladi stražnik ustavi, postavi puško na tla in nasloni roko na odprtino cevi, a glavo na roke in se globoko zamisli. On si še ne more jasno predstavljati, čemu je tu, to praznično noč pred Vstajenjem, tu s puško ob zidu, z stepnim poljem. Sploh je bil še pravi mušič in ni še dosti pojmoval, kaj je treba vedeti vojaku, zato ga niso zastonj dražili drugi s »kmetom«. Bil je pač še pred kratkem svoboden, bil gospodar, vladar svojega polja in svojega dela... A zdaj se je v tiru stroge službe, zagrizel v oglato, kmečko naravo nerazločen, nejasen, nepojmljiv strah, ki je zasledoval vsak njegov korak, vsako kretnjo.

To minuto je bil sam... Pred njegovimi očmi se je širila pustinja, šepet stepne trave v vetru, ga je zazibal v nekako dremavico. In pred očmi mladega vojaka zažive slike rodne vasice. Že zre domače selo, veter beži nad njim, cerkev gori v svetlobi, stare smreke kimajo nad njo s temnimi vrhovi...

Včasi se nekoliko predrami, tedaj izražajo njegove oči nekaj nepojmljivega: Kaj je to? — Polje, puška in obzidje... Za minuto spozna resnico, pa mu skoro spet nejasni šum nočnega vetra, prinaša rodne slike in vojak spet zadremlje oprt na puško...

Nedaleč od kraja, kjer se nahaja straža, se pojavi vrhu obzidja temna silhueta: glava človeka je... Potepuh gleda v daljno polje, proti komaj vidni črti oddaljenega gozda. Njegove prsi se dvigajo, strastno love sveži, svobodni zrak matere noči. Oprime se z rokami in tiho zdrkne v nižino pod obzidje...

Radostni glas zvonov budi nočno tišino. V jetnišnici se odpro cerkvena vrata, po dvorišču se vije procesija; iz cerkve se lije v valovih ubrano petje. Vojak je vstrepetal, se

zravnal, snel čepico, da bi se prekrižal in — obstal z dvignjeno roko... Potepuh je dosegel zemljo in jel bežati proti gozdu.

— Stoj, stoj!... Golobček, dravec!... — krikne stražnik in strahoma dvigne puško. Vse, česar se je bal, pred čemer je trepetal, se dviga nanj brezoblično, strašno — pri pogledu na to bežečo sivo postavo. »Služba, odgovornost!« vzblisne v umu vojaka in on prisloni puško in jo nameri v bežečega. Z žalostnim pogledom zapre oči, zbere vso silo in sproži...

A nad mestom znova plava in kroži v ozračju, harmonično, pojoče valujoče zvonjenje in... spet trepeče in bje prasketajoči glas zvona jetnišnice, kakor krik obstreljene ptice. Ubrano done kvišku daleč v polje prvi zvoki praznične pesmi: »Kristus je vstal!«

Spet je za steno, počil glušeč strel... Slabotni, šibki glas je nesel za njim tožeč odjek, potem je vse umolknilo.

Samo daljni jek sibirske poljane, je z žalostnim mrmranjem, ponovil odmev puškinega strela...

Sestanek.

Gori v večernem solncu gozd
in koprni v bliščanju...
O draga, bodi danes gost
na mojem potovanju!

Tako s teboj rad sam bi bil,
v oči ti svetle gledal,
in, kár bi bilo mojih sil,
kaj ljubega povedal.

V goščavo smrek se skrijeva
pred tujimi pogledi,
drug drugemu odkrijeva,
kar polje v srca sredi.

A kedar solnca več ne bo,
in mračna bo narava,
tedaj pa luna nad goro
in zvezd nebrotj priplava.

In slavček sredi temnih vej
zagostoli, zapoje...
Ne boj, ne boj se, le naprej, —
ne boj se, srce moje! —

R. Peterlin-Petruška.

Gradbeno podjetje
Ing. Dukić & drug, Ljubljana
Resljeva cesta 9
se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela

F. BRUMAT, Ljubljana

Vsakovrstno manufakturo in tkanine

!! po konkurenčni ceni. !!

MESTNI TRG ŠT. 25. I.

Konkurenčne cene!

Konkurenčne cene!

Avguštin in Ing. Viktor Accetto

inženjsko stavbno podjetje

⊙ LJUBLJANA, Trg Tabor 2 ⊙

Telefon interurban št. 555

MARIJA JEGLIČ

damski modni salon

Ljubljana, Slomškova ulica št. 27

priporoča cenjenemu občinstvu svojo veliko za-
logo slavnikov in svilenih klobukov.

Postrežba: točno in ceno.

Mestni stavbenik Jaroslav Breuer

tehnična pisarna in stavbeno podjetje

Ljubljana, Vojaška ul. 16a (na Friškovcu).

Brzjav: Breuerstavba.

Telefon klic 447.

POZOR! Špeciaine stavbe po njegovem patentu iz votlega zidovja 66% prihranka danes najdražjega stavbenega materiala, to je opeke. Gradba je v dveh mesecih po pričetku popolnoma suha in tofaj uporabna.

Vizitke, kuverte, račune in druge tiskovine
izvršuje lično in poceni

Zvezna tiskarna

::: v Ljubljani, Wolfova ulica šte. 1. :::

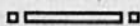
SLOVENSKA ESKOMPTNA BANKA

Deln. glavnica: LJUBLJANA, Šelenburgova ul. 1 Rez. zakladi:
K 20.000.000.— K 6.500.000.—

izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje.

Podružnice: **Novo mesto, Rakek, Slovenjgradec.**

Telefoni: št. 146, 458.

Brzjavke: ESKOMPTNA.

Damski modni salon TEODOR KUNC --- LJUBLJANA

Beethovnova ulica šte. 9

se priporoča za izvrševanje angleških kostumov, plaščev,
bluz in franc. toalet, in vseh v to stroko spadajočih del.

PETER CEPUDER

trgovina
s sokolskimi potrebščinami in modni salon za gospode
Ljubljana
Vidovdanska cesta št. 2.

Modni salon

damskih klobukov

od najpriprostejše do najfinejše izvršbe

M. SEDEJ-STRNAD

Ljubljana, Prešernova ulica šte. 3

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

V LJUBLJANI, STRITARJEVA ULICA ŠT. 2

Brzoi. naslov: BANKA, LJUBLJANA Telef. št. 261 in 413

Delniška glavnica: K 50,000.000.— :: Rezerve: K 45,000.000.—

Se priporoča za vse v bančno stroko spadajoče posle

Podružnice: BREŽICE, CELJE, GORICA, KRANJ, MARIBOR,

:: NOVI SAD, PTUJ, SARAJEVO, SPLIT, TRST ::

ANA HUTTER v Ljubljani

Dunajska cesta 6/II

Prva in edina jugoslovanska izde-
lovalnica steznikov (modercev) po

životni meri

GOSPODARSKA ZVEZA LJUBLJANA

priporoča svojo veliko zalogo koloni-
jalnega in špecerijskega blaga, češke
in angleške manufakture in najfinejših
mesnih izdelkov.

Parna pekarna **Jakob Kavčič**

Ljubljana, Gradišče štev. 5

Večkrat na dan sveže
in raznovrstno pecivo.

Kavarna

„ZVEZDA“

(Fran Krapeš) Ljubljana Kongresni trg

Shajališče gledališke publike.

K. PUČNIK

LJUBLJANA, Sodna ulica št. 3.

Krojaški atelje.

Največji davki

Vam nastanejo, ako ne gledate na to, kje nakupujete!

Mnogo denarja si lahko prihranite

ako kupujete blago za moške in ženske obleke, perilo, trikotažo, posteljno opremo i. t. d. v velikem skladišču blaga veletrgovine

A. & E. Skaberne

Ljubljana,

Mestni trg števil. 10.

